

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-2773/21-A

Název	Základní škola, Praha 4, Nedvědovo náměstí 140
Sídlo	Nedvědovo náměstí 140, 147 00 Praha 4 - Podolí
E-mail	vit.solle@zs-podoli.cz
IČ	61384224
Identifikátor	600037479
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Vít Šolle
Zřizovatel	Městská část Praha 4
Místa inspekční činnosti	Nedvědovo náměstí 140, 147 00 Praha 4 – Podolí Nedvědovo náměstí 101, 147 00 Praha 4 – Podolí
Termín inspekční činnosti	9. 12. 2021 – 14. 12. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost byla vykonána na podnět podle § 174 odst. 6 školského zákona.

Charakteristika

Základní škola, Praha 4, Nedvědovo náměstí 140 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Poskytuje vzdělávání ve dvou samostatných budovách

v klidné části Prahy 4. K termínu inspekční činnosti se zde vzdělávalo 328 žáků ve 14 třídách a 15 dětí v jedné přípravné třídě. Nejvyšší povolený počet žáků ve škole (500) byl naplněn na 65 %. Přibližně 14 % tvoří žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, 10 % s odlišným mateřským jazykem. Na základní vzdělávání kontinuálně navazuje zájmové vzdělávání ve školní družině, které bylo realizováno v 7 odděleních.

Škola se zaměřuje na rozvoj sportovních a pohybových aktivit žáků, díky blízkosti plaveckého stadionu přednostně zaměřených na plavecký sport. Součástí vzdělávání jsou projekty a mimoškolní aktivity. Cíleně je podporována vnitřní diferenciací vzdělávání na druhém stupni formou volitelných předmětů. Disponibilní časová dotace podporuje výuku matematiky, českého jazyka a angličtiny, která je realizována od prvního ročníku.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) je v řídicí funkci od roku 2020. Při řídicích procesech se opírá o nově nastavenou koncepci rozvoje školy, která reaguje na aktuální potřeby. Úspěšně realizuje zejména cíle související se sportovním zaměřením školy. S ohledem na výraznou obměnu pedagogického sboru je jeho prioritou konsolidace a stabilizace pedagogického sboru. Uklidnění interpersonálních vztahů a obnovení důvěry rodičovské veřejnosti ve vztahu ke škole se daří jen velmi pozvolna. Opakované změny na postu ředitele, ke kterým došlo od posledního inspekčního hodnocení v roce 2015, mají negativní vliv na plnění cílů v oblasti řízení pedagogických procesů klíčových pro kvalitu vzdělávání. Rovněž přetrvávají některé nedostatky konstatované při předešlé inspekční činnosti, např. nedostatečné vybavení tříd digitální technikou, nedostatečné využívání moderních a aktivizujících forem a metod výuky, nízká míra využití vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků.

Ředitel postupně nastavuje funkční organizační strukturu vymezující řízení a kontrolu jednotlivých činností. Účinnost pedagogického řízení vzdělávání podporuje přenesením části pravomocí na dva zástupce a další pedagogické pracovníky. Účelné je ustanovení zástupkyně pro první stupeň vzdělávání na odloučeném pracovišti. Nově byl jmenován výchovný poradce, metodik prevence a koordinátor projektů. Pro první stupeň a některé skupiny předmětů ředitel nově zavedl metodické orgány, není však zřejmé, jak se podílejí na koncipování vzdělávacího procesu a vyhodnocování stanovených cílů. Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada, v níž jsou kromě organizačních záležitostí standardním způsobem monitorovány výsledky vzdělávání žáků. Její záznamy ale nedokládají projednávání zjištění z kontrolní a hospitační činnosti k zefektivnění vzdělávacích strategií na úrovni školy.

Kontrolní mechanismy nejsou v potřebné míře funkční. Hodnotící a kontrolní činnost vedení školy jen částečně postihuje nedostatky v kvalitě poskytovaného vzdělávání. Z hospitační činnosti vyplývají jen v nízké míře účelná doporučení vedoucí ke zvýšení kvality výuky. Chybí zobecňující závěry z hospitačních či online vstupů uskutečňovaných v období distanční výuky, které by byly sdíleny na úrovni pedagogické rady, prospěšné sdílení poznatků a zkušeností vyučujícími apod. Nízká četnost účinné zpětné vazby pedagogům se projevila v dílčích didaktických nedostacích v kvalitě části výuky.

Vzdělávání zajišťuje 46 pedagogických pracovníků, z toho 12 asistentů pedagoga a 8 vychovatelek školní družiny. Pedagogický sbor není stabilizovaný, během dvou školních let odešlo ze školy 10 učitelů. Personální změny ve složení sboru nepřispívají ke kontinuitě vzdělávacího procesu. Ředitel usiluje o postupnou obměnu sboru, cíleně vyhledává nové pedagogy.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků podporuje odborný růst pedagogů, neodráží se v něm ale hlubší analýza potřeb vzdělávání v oblasti metodiky, didaktiky a moderních vzdělávacích trendů, což se negativně projevilo v kvalitě výuky některých pedagogů. Ve sledovaném období učitelé absolvovali kurzy a semináře týkající se např. osobnostního rozvoje, jazykového vzdělávání, podpory funkčních gramotností. Čtyři pedagogové absolvovali studium ke splnění kvalifikačních předpokladů. Začínajícím a novým učitelům jsou poskytovány zejména informace organizačního charakteru, např. seznámení s chodem školy, chybí však jejich systematické metodické vedení.

Při řízení zaměstnanců ředitel uplatňuje pravidelné hodnocení. Na konci školního roku probíhají hodnotící pohovory s vedením školy, při nichž vyučující zhodnotí své pedagogické působení ve škole a stanoví si cíle pro další období.

Materiální podmínky umožňují realizaci vzdělávacích programů. Většina učeben je využívána jako kmenové, odborné pracovny jsou k dispozici pro výuku výtvarné a hudební výchovy, informatiky, chemie, využívána je cvičná kuchyně. Vybavení učeben digitální a prezentační technikou i didaktickými pomůckami je na úrovni vyžadující zlepšení. Finanční zdroje postačují k plynulému chodu školy, avšak je zřejmý nedostatek prostředků na nutné opravy, údržbu a zmodernizování učeben a prostředí školy. Dobré podmínky má škola pro tělovýchovné činnosti a sportovní aktivity žáků, využívány jsou dvě tělocvičny, zrekonstruované venkovní sportovní hřiště a blízký Plavecký stadion Podolí. Část oddělení školní družiny disponuje samostatnými prostorami, což přispívá k efektivitě zájmového vzdělávání. Škola zabezpečuje školní stravování žáků, nabízí výběr ze dvou hlavních jídel. Složení jídelníčku podporuje zdravý životní styl.

K uskutečňování vzdělávacích strategií napomáhá spolupráce se zákonnými zástupci žáků, zřizovatelem, Univerzitním sportovním klubem Praha a dalšími partnery.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání dosahoval rozdílné kvality v závislosti na zkušenosti jednotlivých pedagogů. Jen v malé části vyučovacích hodin učitelé vytvářeli dostatek podnětů a prostoru k aktivitě žáků, vedli je k samostatnému uvažování, hledání či vlastnímu objevování řešení a postupů, vyhledávání informací z různých zdrojů. Zvolené metody a formy převážně odpovídaly charakteru probíraného učiva, stanovenému cíli, věku žáků a jejich schopnostem. Učivo bylo probíráno v souvislostech, efektivitu výuky a aktivní zapojení žáků zvyšovala promyšlená organizace a struktura hodin, využití mezipředmětových vztahů a propojení teoretického učiva s praktickými příklady. Dynamika aktivit respektovala tempo žáků, učitelé zohledňovali jejich možnosti, vhodně žáky motivovali a poskytovali jim průběžnou zpětnou vazbu.

V podstatné části vyučovacích hodin však byly zaznamenány méně účinné pedagogické postupy. Převažovalo tradicionalistické pojetí vzdělávání s dominantní rolí učitele. Převaha frontální formy výuky vedla k nerovnoměrnému zapojení žáků. Kvalitu vzdělávacího procesu snižovaly některé dílčí metodické a didaktické nedostatky. Většinou byly zadávány stejné úkoly všem žákům, bez dostatečného zohlednění jejich schopností a možností. Absence zařazení činnostních postupů, aktivizujících metod učení, účinné motivace, didaktické hry apod., v některých hodinách na prvním stupni i nedostatečné zohledňování psychohygienických zásad, a nepřiměřená délka některých činností se projevila nižším zapojením části žáků do vzdělávacího procesu a poklesem jejich zájmu o probírané učivo. Jen v malé části hodin byla účelně využita kooperace ve dvojicích či skupinách přispívající k rozvoji sociálních kompetencí. V nízké míře byla výuka podpořena názornými pomůckami

či interaktivním využitím digitální techniky. Malou měrou bylo využito systematické vedení k sebereflexi a vrstevnickému hodnocení jako prostředku rozvoje osobnosti žáků. V části hodin byla zaznamenána nízká míra formativního hodnocení včetně korekce chyb písemného projevu žáků. Ve struktuře velké části sledovaných hodin chybělo závěrečné shrnutí probíraného učiva s využitím potenciálu žáků, a tím i ověření dosažení stanoveného vzdělávacího cíle. Závěrečné zhodnocení práce žáků bylo mnohdy jen formální a málo efektivní nebo zcela chybělo.

Ve sledovaném průběhu výuky byla pro žáky vysoce přínosná práce asistentů pedagoga. Aktivně pomáhali žákům s potřebou podpůrných opatření zvládat jejich specifické obtíže, motorický neklid či nesoustředěnost. Svou činností napomáhali i plynulosti vzdělávacího procesu např. formou dopomoci ostatním žákům, organizační podporou nebo přípravou učebních materiálů a předcházeli případnému neúspěchu jedinců.

Pozitivní dopad na kvalitu výuky má cílené dělení tříd na druhém stupni v některých předmětech, při nichž pedagogové efektivně pracují s nízkými počty žáků, umožňujícími zintenzivnění vzdělávacího procesu i individuální podpory. Přípravě žáků k přechodu na vyšší stupeň vzdělávání přispívají dělené hodiny matematiky a českého jazyka, které škola organizuje v 8. a 9. ročníku a které zefektivňují vzdělávací proces žáků. Škola klade důraz na rozvoj sportovních a pohybových aktivit žáků, hospitované hodiny tělesné výchovy tento trend potvrzují.

Velmi dobrou úroveň vykazovalo vzdělávání v přípravné třídě. Vyznačovalo se promyšlenou, provázanou a pestrou nabídkou aktivit. Zajímavé, střídající se činnosti zajistily potřebnou motivaci dětí i jejich soustředění. Systematicky byly rozvíjeny klíčové kompetence, potřebné pro přestup dětí do základního vzdělávání.

Zájmové vzdělávání ve školní družině přispívá k rozvoji osobnosti žáků, jejich zájmů a nadání. Sledované různorodé aktivity vycházely z kvalitně připraveného vzdělávacího programu a vytvářely dostatečný prostor pro relaxaci žáků, spontánní hru, rozvoj kreativity, manuální zručnosti, výtvarnou práci i pro pohybové dovednosti. Individuální zájmy rozvíjí pestrá paleta kroužků, nabídka v souladu s profilací školy obsahuje řadu sportů (např. inline bruslení, jóga, florbal, gymnastika a bojové sporty), přičemž umožňuje účastníkům rozšiřovat dovednosti i v oblasti tvořivé či umělecké.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pedagogové získávají podklady pro hodnocení žáků standardním způsobem, tj. písemným a ústním zkoušením. Vzdělávací výsledky žáků jsou statisticky sledovány v pedagogické radě, záznamy z jednání ale nedokládají analýzu ani stanovení vhodných postupů ke zlepšení vzdělávacích výsledků žáků ohrožených školním neúspěchem. Konkrétní opatření směřující ke zkvalitňování vzdělávacích výsledků žáků byla stanovena ojedinele. Metodické orgány nezastávají významnější roli v práci s výsledky vzdělávání. Pro monitorování celkových i individuálních výsledků vzdělávání žáků v 5., 7. a 9. ročníku v profilových předmětech český jazyk, anglický jazyk a matematika vedení školy ve školním roce 2020/21 nově realizovalo externí testování žáků. Rovněž s těmito výsledky škola dále nepracovala.

Ze zjištění inspekčního týmu vyplývá potřeba nastavení systematického sjednocení kritérií hodnocení. Naplňování očekávaných výstupů není systematicky ověřováno, je převážně v kompetenci jednotlivých pedagogů. Učitelům je poskytována vysoká míra autonomie jak v rámci vedení vzdělávacího procesu, tak i při hodnocení výsledků vzdělávání. Z analýzy výsledků vyplynulo, že se vyskytují individuální výkyvy v hodnocení mezi vyučujícími v jednotlivých předmětech nebo horší prospěch v porovnání předmětů v ročníku či třídě.

Dlouhodobě dochází i k disproporcii v hodnocení v předmětu matematika při přechodu žáků k novým vyučujícím v 5. či 6. ročníku. Ve škole chybí účelné nastavení vzájemné spolupráce mezi vyučujícími na prvním a druhém stupni tak, aby byl zajištěn bezproblémový přechod žáků do vyšších ročníků. Vedení školy situaci monitoruje, na některá zjištění reagovalo personálním opatřením. Ředitel postupně nastavuje jednotná pravidla pro klasifikaci žáků ve škole (váhy známek, minimální počet známek), s nimiž seznamuje pedagogický sbor. Nastavená pravidla nejsou ale ve všech případech pedagogy dodržována, kontrolní mechanismy školy tuto skutečnost nepostihly. Hodnocení žáků učitelé věnují rozdílnou pozornost. Forma a četnost poskytované zpětné vazby o úrovni dosažených znalostí a vědomostí žáků není sjednocena, v některých ročnících byla zjištěna nízká frekvence klasifikace či slovního hodnocení.

K adaptaci žáků prvních tříd na školní prostředí přispívá motivační hodnocení, individuální přístup pedagogů a spolupráce s mateřskými školami. Vzdělávání v přípravném ročníku efektivně přispívá k jednoduššímu začlenění žáků. Škola podporuje sportovně talentované žáky. Na základě žádosti zákonných zástupců umožnil ředitel úpravu vzdělávání převážně žákům věnujícím se sportovnímu plavání.

Škola průběžně identifikuje individuální potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a odlišným mateřským jazykem. Z analýzy výsledků napříč ročníky vyplývá, že podpora těchto žáků je většinou efektivní. Jejich výsledky jsou srovnatelné s průměrným prospěchem třídy, ve které se vzdělávají. Škola v rámci zmírnění dopadů distanční výuky poskytuje žákům podporu formou pedagogické intervence a doučováním. Na základě doporučení školských poradenských zařízení realizuje i některá další podpůrná opatření, např. individuální vzdělávací plány, předmět speciálně pedagogické péče. Ve škole působí dvě cizojazyčné asistentky, které přispívají k začleňování žáků s odlišným mateřským jazykem. Pro zlepšení vzdělávacích výsledků žáků je přínosná práce asistentů pedagoga.

Škola vytvořila strategii pro předcházení sociálně patologickým jevům, zaměřuje se mj. na vytváření příznivého sociálního klimatu. Vážnější kázeňské přestupky škola zaznamenává pouze ojediněle, neomluvenou absenci ve sledovaném období nevykazuje. Činnost školního poradenského pracoviště je ale částečně limitována jeho personálním obsazením. Kumulace funkce metodika primární prevence a speciální pedagožky a funkce zástupkyně ředitele a výchovné poradkyně znesnadňuje úspěšné plnění všech záměrů a úkolů. Ze zjištění inspekčního týmu vyplynulo, že spolupráce metodičky prevence, která zároveň zastává pozici speciálního pedagoga, s vyučujícími a žáky není vždy komplexní (např. v oblasti adaptačních soustředění žáků). Účinné preventivní programy včetně programů zajišťovaných ve spolupráci s externími subjekty jsou realizovány pouze v některých třídách a nejsou nastaveny v dlouhodobějším horizontu.

Závěry

Vývoj školy

Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2015 došlo opakovaně ke změně na postu ředitele školy a obměnám pedagogického sboru. Přetrvávají některé nedostatky zjištěné při posledním inspekčním hodnocení.

Silné stránky

- účinná podpora žáků asistenty pedagoga v procesu výuky
- účelné dělení některých tříd podporující zintenzivnění vzdělávacího procesu a individuální podpory žáků
- důraz na rozvoj sportovních a pohybových aktivit žáků
- kvalita výuky v přípravné třídě

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nižší efektivita řízení pedagogických procesů a zpětnovazebních mechanismů, projevující se v rozdílné úrovni kvality výuky
- nižší efektivita metodického vedení nových a začínajících učitelů
- nízká stabilita pedagogického sboru
- nízká vybavenost učeben didaktickými pomůckami a technikou
- nevyužívání metod a forem výuky, vedoucích k aktivní spoluúčasti žáků, samostatnému uvažování, hledání či vlastnímu objevování řešení a postupů, nevyužívání účelné kooperace, formativního hodnocení včetně korekce chyb písemného projevu, sebehodnocení žáků, závěrů vyučovacích hodin ke zhodnocení práce žáků a rekapitulaci učiva
- naplňování očekávaných výstupů není ověřováno systematicky
- nesjednocená kritéria hodnocení výsledků vzdělávání žáků, nízká míra spolupráce pedagogů při jejich tvorbě a využívání

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zefektivnit pedagogické řízení školy s ohledem na zvýšení kvality pedagogické práce, realizovat účinnou evaluaci pedagogického procesu a opírat o ni vhodná opatření
- soustavněji odborně i pedagogicky vést začínající a nově nastupující učitele
- zefektivnit kontrolní a hospitační činnost, důsledně kontrolovat plnění stanovených opatření a vyhodnocovat jejich účinnost a dopady do kvality vzdělávání
- zaměřit se na konsolidaci pedagogického sboru
- zajistit vyšší vybavenost učeben didaktickými pomůckami a technikou
- využívat metody a formy výuky, vedoucí k aktivní spoluúčasti žáků ve vzdělávání, jejich samostatnému uvažování, navrhování řešení problémů, hledání postupů atd.
- častěji zařazovat účelnou kooperaci přispívající k rozvoji sociálních kompetencí žáků
- vést žáky k účelnému sebehodnocení jako nástroje sloužícího k uvědomění si úrovně dosažených vědomostí či dovedností
- neopomíjet didakticky využívat závěry vyučovacích hodin ke zhodnocení práce žáků, rekapitulaci učiva s využitím potenciálu žáků a jejich přiměřené sebereflexe

- v rámci DVPP posílit vzdělávání pedagogů v oblasti vyučovacích forem a didaktiky ke zvýšení efektivity výuky, zaměřit se na eliminaci nedostatků zjištěných hospitační činností
- přijímat konkrétní opatření ke zlepšení výsledků žáků ohrožených školním neúspěchem a vyhodnocovat efektivitu přijatých opatření
- nastavit účelněji vzájemnou spolupráci mezi vyučujícími na prvním a druhém stupni, zefektivnit činnost metodických orgánů

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 60 dnů přijmout adekvátní opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnou csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy, Praha 4, Nedvědovo náměstí 140, příspěvkové organizace vydaná dle usnesení Zastupitelstva městské části Praha 4 ze dne 22. a 30. 6. 2005, s účinností od 1. 7. 2005
2. Jmenování na pracovní místo ředitele školy vydané radou městské části Praha 4 ze dne 5. 12. 2019, s účinností od 6. 1. 2020
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „*Jazyky sbližují*“ platný od 1. 9. 2018
4. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 1. 9. 2015
5. Školní řád platný od 1. 9. 2018
6. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2021
7. Rozvrh vyučovacích hodin, školní rok 2021/2022 vedený k termínu inspekce
8. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené ve školních letech 2019/2020 až 2021/2022 k termínu inspekce
9. Školní matrika vedená k termínu inspekce
10. Třídní knihy ve školním roce 2021/2022 vedené k termínu inspekce
11. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená k termínu inspekce (vybraný vzorek)
12. Kniha evidence úrazů vedená k termínu inspekce
13. Portfolio výchovného poradenství a prevence rizikového chování žáků vedené ve školním roce 2021/2022
14. Měsíční závěrky hospodaření za školní roky 2019/2020 a 2020/2021 (kontrolní vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Karel Pešina, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Karel Pešina v. r.

Mgr. Jana Jakabovičová, školní inspektorka

Mgr. Jana Jakabovičová v. r.

Mgr. Kateřina Poláková, školní inspektorka

Mgr. Kateřina Poláková v. r.

Bc. Hana Vejdovská, kontrolní pracovnice

Bc. Hana Vejdovská v. r.

Ing. Petr Hradecký, školní inspektor

Ing. Petr Hradecký v. r.

V Praze 18. 1. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Vít Šolle, ředitel školy

Mgr. Vít Šolle v. r.

V Praze 18. 1. 2022

